

תצהיר

אני הח"מ יורם שדה, ת.ז. 008516734, מרח' זכרון קדושים 3, יפו, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת, וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזה בכתב, כדלקמן:

1. הנני הנתבע 2 והתובע שכנגד בת.א. 173524/02 בבית משפט השלום בתל-אביב.
2. הנני עושה תצהירי זה לשם הגשתו לבית המשפט כתצהיר עדות ראשית בתביעה ובתביעה שכנגד.

עיקרי הדברים

3. מקריאת תצהירי התובעים מתקבלת תמונה חלקית ביותר ומטעה מאוד של מהותו האמיתית של הסכסוך נשוא התביעה והתביעה שכנגד.

להלן אמנה בקצרה את עיקר טענותיי (שיפורטו ויוכחו בהמשך), אשר נותנות תמונה מלאה ואמיתית של פני הדברים, ואשר למרבה הצער אין להן כל זכר בתצהירי התובעים:

א. הצמחיה נשוא התביעה והתביעה שכנגד (להלן: "הצמחיה") אינה צמחיה "סתם", כי אם המדובר בחלק חשוב ובלתי נפרד מאתר ההנצחה לזכרו של האלוף יצחק שדה.

המדובר במפעל החיים שלי, שזכה להכרה כאתר לאומי בעל ערך היסטורי, וכל פגיעה בו פוגעת לא רק בי, במשפחתי ובזכר אבי, כי אם בציבור כולו.

ב. הצמחיה קיימת במתכונתה הנוכחית כבר עשרות שנים, ומקורה בצמחים ששתל אבי במו ידיו. לא חל כל שינוי המצדיק לעקור נטוע, אשר לא הפריע לאיש במשך תקופה כה ארוכה.

ג. הגשת התביעה להסרת הצמחיה אינה אלא חוליה אחת בשרשרת של ניסיונות לפגוע בי ובגן יצחק שדה, שהחלה סמוך לאחר בואו של התובע 5 לשכונה. המניע האמיתי להגשת התביעה, כמו גם לפגיעות המכוונות בה מצד התובעים (הנתבעים שכנגד), הינו ככל הנראה התנגדותי לתוכניות בניה בלתי חוקיות של התובע מסי 5 (משנת 1999), ואשר תפורט בהמשך. עד אותה עת לא נשמעה כל טענה מפי התובעים ביחס לצמחיה.

ד. משום בחינה אובייקטיבית לא קיימת כל הצדקה להסיר את הצמחיה, ולא קיים כל אינטרס אמיתי ולגיטימי ביסוד הדרישה להסירה. בוודאי שאלה הם פני הדברים בהתחשב בערכה הייחודי (ההיסטורי, התיירותי, האסתטי והאחר).

התביעה נועדה אפוא כל כולה לפגוע בי באמצעות פגיעה בערך היקר ללבי והמהווה חלק ממפעל חיי, וזאת אך ורק כחלק מן המאבק שהתובעים מנהלים נגדי, הןך שהם נטפלים לעניין הצמחיה כמוצאי שלל רב.

כל האמור לעיל מפורט בהרחבה להלן.

אין כל יסוד לטענה, כאילו הצמחיה יוצרת סכנה או הפרעה

4. כבר בראשית הדברים יודגש: אין כל יסוד לטענה, כאילו הצמחיה יוצרת סכנה או הפרעה, כמפורט להלן.
5. הצמחיה צומחת בשולי רחבה רחבת ידיים בצורת עיגול, בקצהו של רחוב קטן ללא מוצא, שאין בו כמעט תנועת הולכי רגל או מכוניות, סמוך לקצה המצוק שעל שפת הים.
- בשל מימדיה הגדולים במיוחד של הרחבה מחד (קוטר כ- 15 מטרים!), ובשל מימדיה של הצמחיה מאידך (רוחבה כשני מטרים), ברור לכל בר דעת, שאין הצמחיה יוצרת כל הפרעה, ואין היא מונעת כהוא זה מכלי רכב ומהולכי רגל מלנוע בחופשיות מוחלטת ברחבה.
6. טענת התובעים, כאילו "דרושה" במקום מדרכה, אינה אלא טענת סרק מופרכת:
- ראשית**, במקום שבו צומחת הצמחיה **לא היתה מעולם מדרכה**, כטענתם המטעה של התובעים. המדרכה הקיימת מסתיימת כשני מטרים מערבית לשער ביתי, ובהמשך הרחבה (לכיוון מערב) מעולם לא היתה מדרכה, כך שאין מה "להחזיר לקדמותו", כדרישת התובעים.
- יצוין, כי עד לפני כחמש שנים הסתיימה המדרכה מצידה השני (הדרומי) של הרחבה סמוך לכניסה לחנייה של משפחת כהן, ואז הוקמה מדרכה בהמשך שולי הרחבה בצידה הדרום-מערבי (מול הצמחיה שבחזית ביתי), עד סמוך למקום בו צומחת הצמחיה.
- העתק תצלום שנעשה בשנת 1996 מצורף כנספח "א".
7. **שנית**, אין כל צורך אמיתי במדרכה במקום זה. המדובר כאמור בקצהו של רחוב קטן ללא מוצא, שתנועת כלי הרכב בו דלילה ביותר, ואותם כלי רכב הנוסעים בקטע זה עושים זאת במהירות נמוכה ביותר, שכן הוא משמש אותם אך ורק על מנת להסתובב לכיוון היציאה מן הרחוב. כמו כן משמש קצה הרחוב כרחבת משחקים, וכרחבה למדורות ל"ג בעומר ולמסיבות (כולל מסיבת חתונה!), כפי שעולה מנספח א'.
- כמי שמתגורר במקום 54 שנים אני יכול להעיד, כי איש אינו משתמש במדרכה שהוקמה בצידה השני של הרחבה, וכי הולכי הרגל המעוניינים להגיע לקצה המערבי של הרחבה אינם נצמדים לשוליה, כי אם יורדים לרחבה רחבת הידיים והולכים בה באין מפריע.
8. על מנת להדגיש את האבסורד ואת חוסר תום הלב בטיעונם של התובעים אציין, כי בצד שבו קיימת כיום מדרכה צומח עץ, שענפיו גולשים לעבר המדרכה, באופן המונע כליל מהולכי הרגל מלהלך על המדרכה, ומאלצם לרדת לרחבה הסלולה.
- חרף זאת, והגם שהמדרכה והיכולת להשתמש בה "חשובים מאוד" כביכול לתובעים, הם מעולם לא מצאו לנכון לדרוש גיזומו של העץ, כשם שהם מעולם לא דרשו להזיז את עמודי המגן שהציבה עיריית תל-אביב לפני שנים רבות בתוך תחומי הרחבה במרחק ניכר מאבן השפה, ומעולם לא טענו שהם מפריעים לרכבם.
- העתק תצלום חלקה הדרומי של הרחבה מצורף כנספח "ב".
9. **שלישית**, טענת התובעים, כאילו הסרת הצמחיה תקל על כלי הרכב לבצע פניית פרסה ברחבה, הינה מופרכת על פניה, שהרי אם במקום הצמחיה תוקם מדרכה, כדרישת

התובעים, גם אז לא יוכל שטח זה לעמוד לרשות המכוניות המסתובבות, שכן מדרכה, מעצם טיבה וטבעה, כלל אינה מיועדת למכוניות!

10. גם טענת התובעים, כאילו הצמחיה "מסתירה את הנוף לים", הינה טענת סרק מובהקת.

ראשית, מביתו של התובע 5, ואף מגג ביתו, לא ניתן כלל לראות את הצמחיה. טענותיו בעניין זה הינן אפוא שקר גס. יצוין גם, כי התובע 5 לא התגורר ולו יום אחד בבית שבבעלותו ברחוב זכרון קדושים.

ביתם של התובעים 1 ו-2 פונה לצד מזרח, צפון ודרום, ואין שום חלון בביתם שממנו ניתן בכלל לצפות לעבר הצמחיה! מאידך, יש בבית התובעים 1 ו-2 חלונות גדולים ורחבים הפונים לצד דרום, ומהם ניתן להשקיף בקלות על הים. יוצא אפוא, כי גם טענות התובעים 1 ו-2 הינן שקר גס.

בביתם של התובעים 3 ו-4 קיימים מספר חלונות מערביים, שרק מאחד מהם ניתן לראות את הצמחיה, ואף זאת בזווית העין בלבד, בשעה שעיקר נוף הים מחלון זה מוסתר מהם על ידי צמחיה אחרת, שחלקה צומחת בבית השכנים (משפחת כהן) וחלקה בשטח ציבורי ממערב לבית משפחת כהן. יצוין, כי התובעים 3 ו-4 מעולם לא ביקשו להסיר או להנמיך את הצמחיה ממערב לבית משפחת כהן, כפי שניתן היה לצפות אילו אכן נוף הים היה חשוב בעיניהם. יצוין, כי גם בבית התובעים 3 ו-4 קיים נוף נרחב של הים לכיוון דרום מערב מן החלונות הדרומיים של ביתם.

יתר על כן, בתייהם של התובעים מצויים במעלה הרחוב במרחק של לפחות 25 מטרים מן הצמחיה(!), ובמפלס גבוה ממנה, כך שאין מדובר כלל וכלל ב"מכשול" המוצב לנגד עיניהם וחוסם להם את שדה הראייה.

העתק תצלום, שצולם מן המקום בו מצויה הצמחיה ומגובה כ-3 מטרים, והמוכיח את האמור בסעיף זה, מצורף כנספח "ג".

11. **שנית**, אילו היה ממש בטענות התובעים בדבר הפרעה שיוצרת הצמחיה, הכיצד זה לא העלה איש מן השכנים טענות אלה במשך עשרות השנים שבהן הצמחיה קיימת במתכונתה הנוכחית?

והכיצד זה מרבית תושבי הרחוב מתנגדים נחרצות לכל פגיעה בצמחיה?

ברור אפוא, כי התובעים, המתיימרים "להגן" על האינטרס הציבורי, אינם עושים זאת אלא בשם עצמם בלבד, ומטעמים שאין בינם לבין העניין ולא כלום.

העתק מכתבם של דיירי הרחוב מצורף כנספח "ד".

12. **שלישית**, הצמחיה משתלבת היטב בנוף, ומי שמעוניין לצפות בים יכול לעשות זאת ללא כל קושי, כפי שניתן לראות גם מן התצלומים שצורפו לתצהירי התובעים.

13. על מנת לעמוד על חוסר תום ליבם המובהק של התובעים חשוב לציין, כי במרחק כ-20 מטרים מבתייהם של התובעים, בפינת הרחובות זכרון קדושים ובת-ים, בדרך המוליכה מבתייהם לחוף הים והמשמשת אותם לעתים קרובות מאוד, צומחת צמחיה במקום המיועד למדרכה, ומאלצת את הולכי הרגל לרדת לכביש.

ואולם, בהבדל מן הרחבה בקצה רחוב זכרון קדושים, בפינת הרחובות האמורה קיימת תנועה רבה של מכוניות, הנוסעות לכיוון חוף הים, ויוצרות סיכון בטיחותי אמיתי. והנה, למרבה הפלא, אין התובעים מוטרדים מכך כלל ועיקר, ואינם דורשים מעיריית

תל-אביב לטפל במפגע ולהסירו, וכל מעייניהם נתונים אך ורק לצמחיה שבקצה הרחבה.

העתקי תצלומים של הצמחיה בפנית הרחובות בת-ים וזכרון קדושים מצורפים כנספח "ה".

14. על האבסורד שבטיעוני התובעים לעניין הקשר בין שיקולי תחבורה לבין הצמחיה ראו גם את חוות דעת המומחה המוגשת מטעמי במצורף לתצהירי העדות הראשית.

15. כבר כעת ברור אפוא, כי אין בתביעה כל ממש, וכי כל מטרתה הינו להציק לי ולהטריד אותי.

חשיבותה של הצמחיה

16. לא זו בלבד שאין כל הצדקה או צורך להסיר את הצמחיה, כאמור לעיל, אלא להיפך: כל פגיעה בצמחיה תגרום לנזקים חמורים ולפגיעה באינטרסים הראויים להגנת בית המשפט הנכבד. בהקשר זה אטען בתמצית כדלקמן:

א. לצמחיה חשיבות רבה לאתר ההנצחה לזכר יצחק שדה.

ב. הצמחיה מגנה על אתר ההנצחה.

ג. הצמחיה הינה פנינת טבע יחודית ומטופחת.

ד. הצמחיה ממלאת תפקיד חיוני ביותר בהגנה על המצוק.

17. חשיבותו של אתר הזיכרון -

כאמור, הצמחיה מהווה כבר עשרות שנים חלק בלתי נפרד מגן הזיכרון לאבי, האלוף יצחק שדה ז"ל, שהינו חלק מאתר ההנצחה הלאומי לזכרו של מפקד הפלמ"ח. הצמחיה מפרידה בין גן הזיכרון לבין הרחוב.

הגן הוקם, ניטע וגודר על ידי אבי, אשר התגורר במקום וטיפח גן וחורשת עצים. גם הצמחיה נשוא התביעה מקורה בצמחים (שיח מלוח, עצי אשל וצמחים נוספים) ששתל אבי במו ידיו.

18. בגן שהקים וטיפח אבי בסיועו של מר אברהם קרוון, אדריכל הגנים הראשי של עיריית תל-אביב דאז, הוא הציב את קרון הפיקוד ממנו הוא ניהל את קרבות מלחמת העצמאות, וכן הוא הציב אבן זיכרון לאחד ממפקדי השירות לירושלים, שבילי אבן ירושלמית, ספסלי אבן ומימצאים ארכיאולוגיים. כמו כן חצב אבי מדרגות שהובילו מן הגן לחוף הים, ובסופן הוא הציב שער.

מאז מותו של אבי בשנת 1952 ועד היום מחזיקים אני ומשפחתי בגן ברציפות, שומרים עליו במתכונתו המקורית, ומקיימים בו, וכן בחלקים מביתי הפרטי (כולל חדר עבודתו של אבי שנשמר במתכונתו המקורית), אתר הנצחה לזכרו של מפקד הפלמ"ח.

19. ברצוני להדגיש, כי אתר ההנצחה פתוח לביקור הציבור ללא תשלום כבר עשרות שנים. ואמנם, מדי שנה נהנים מן האתר מאות מבקרים, המקיימים במקום סיורים מאורגנים, לומדים פרק חשוב בתולדות הישוב, מסיירים בחדר עבודתו של האלוף שדה ומתרשמים מאוסף הספרים וכלי הנשק שלו, ומטיילים להנאתם בשבילי הגן.

כל פגיעה בצמחייה תהווה פגיעה קשה, חמורה ומיותרת בתכלית באתר הזיכרון, ובמאמצים להנצחת זכרו של מפקד הפלמ"ח.

20. שימור אתר ההנצחה בכלל, וגן הזיכרון בפרט, הינו **מפעל חיי**. בעשרות השנים שחלפו השקענו אני ומשפחתי את כל כולנו בשימור ובטיפוח האתר, ופתחנו את דלתנו (כולל ביתנו הפרטי) לציבור, כחלק מהנצחת זכרו ומורשתו של אבי.

משום כך, כל פגיעה באתר ההנצחה, שאני ומשפחתי קשורים אליו בכל נימי נפשנו, מסבה לנו כאב וצער.

21. ברצוני להדגיש, כי אתר ההנצחה מוכר כאתר לאומי בעל ערך, ועל חשיבות שימורו במתכונתו הנוכחית, ובכלל זה שימור הצמחיה שבגן הזיכרון, עמדו כל הגופים הרלבנטיים, ובהם: משרד הביטחון, המועצה לשימור מבנים ואתרי התיישבות, עמותת דור הפלמ"ח, ועמותת אהלי פלמ"ח.

העתקי מכתבים מאת הגופים השונים מצורפים כנספח "ו".

22. גם עיריית תל-אביב עמדה על חשיבות השמירה על אתר ההנצחה ועל גן הזיכרון במתכונתו הנוכחית וכמכלול אחד.

זאת ועוד: העמותה לתיירות של עיריית תל-אביב, באמצעות המרכז להכרת תל-אביב, מקיימת באתר סיורים מודרכים על בסיס קבוע.

מנהלת המרכז האמור, המכירה היטב את האתר, עמדה אף היא על חשיבות שימור האתר בכלל, והצמחיה נשוא התביעה בפרט.

מכתבו של ראש העירייה דאז, מר שלמה להט, מצורף כנספח "ז1".
מכתבה של גבי זמירה יקותיאל, מנהלת המרכז, מצורף כנספח "ז2".
העתק עלון של עיריית תל-אביב מצורף כנספח "ז3".

23. יוצא אפוא, כי מעבר לפגיעה בי ובמשפחתי, כל פגיעה בצמחיה משמעה פגיעה באתר לאומי בעל חשיבות רבה, **שהציבור כולו** לומד בו פרק חשוב בתולדות היישוב, ומפיק ממנו תועלת רבה.

24. הצמחיה מגנה על אתר ההנצחה -

מעבר לחשיבות ההיסטורית, הרגשית והאסתטית הרבה של הצמחיה, חשוב להדגיש כי הצמחיה דרושה גם על מנת להגן על אתר ההנצחה.

הצמחייה יוצרת חיץ טבעי בין גן הזיכרון לבין הרחוב, ובכך היא מגנה עליו מפני חדירת "אורחים" לא רצויים. יש לזכור גם, כי אתר ההנצחה ממוקם באזור בעייתי יחסית (גבול יפו בת-ים).

וידגש: קיים הפרש גבהים משמעותי (כשני מטרים) בין מפלס הרחוב לבין מפלס הגן (הגן נמוך מהרחוב). ללא הצמחיה ייוותר הגן חשוף לגמרי לפולשים ולמזיקים.

25. לחיץ הטבעי שיוצרת הצמחיה בין הגן לבין הרחוב יש חשיבות נוספת: הוא מבטיח שמירה על פרטיות אתר ההנצחה, ומונע מעוברי אורח להציץ פנימה. בכך מתאפשר למבקרים באתר ליהנות מתחושה של ביקור בגן קסום המנותק מן העולם החיצון, מה שתורם מאוד לאוירה המיוחדת השורה בו.

26. הצמחיה הינה פנינת טבע יחודית ומטופחת -

המדובר בצמחיה מטופחת, המהווה פנינת טבע יחודית, שאין כמותה באזור כולו. זוהי צמחיה מרהיבה, הצומחת במקום שבו קשה מאוד לצמחים להכות שורש, סמוך מאוד לחוף הים. חרף הרוחות העזות מן הים והמליחות הרבה, הצמחיה צומחת ומתפתחת לתפארת. הצמחיה מהווה גם מסתור יחיד לציפורים לאורך המצוק היפואי החשוף.

לעניין זה ראו חוות דעתו של האגרונום גיל רוזנברג, המצורפת לתצהירי העדות הראשית מטעמי, והתצלומים שהוגשו מטעם הצדדים ובהם נראית הצמחיה.

כן ראו את הכתבות שהתפרסמו אודות יופיו וייחודו של גן הזיכרון בחוברות מקצועיות (מגזין הגינון המקצועי של ישראל והירחון לגנות ונוף), המצורפות כנספח "ח".

27. הצמחיה ממלאת תפקיד חיוני ביותר בהגנה על המצוק -

גן הזיכרון מצוי בקצהו של מצוק כורכר נדיר על שפת חוף גבעת עליה ביפו. לצמחיה יש תפקיד חיוני ביותר בהגנה על המצוק ועל הגן, שכן היא מגנה על מצוק הכורכר הרגיש מפני סחיפה, הרס ומפולות.

כל פגיעה בצמחיה משמעה פגיעה במצוק ובגן הזיכרון, והשארתם חשופים לחסדי גלי הים, סערות החורף, הנגר העילי והרוחות העזות המאפיינות את אזור חוף הים.

לעניין זה ראו חוות דעתו של ד"ר יעקב ניר, גיאולוג ימי, המוגשת מטעמי במצורף לתצהירי העדות הראשית.

אין עילה לשינוי עמדת עיריית תל-אביב שלא להסיר את הצמחיה

28. מכל האמור לעיל יוצא אפוא, כי הצמחיה הינה בעלת חשיבות רבה, מכל הבחינות, וכי אין כל עילה או הצדקה להסירה.

29. ואמנם, עיריית תל-אביב כבר החליטה, ובדין החליטה, כי אין להסיר את הצמחיה. ביום 21.3.99 הודיע מר יעקב כץ, מנהל המוקד העירוני ופניות הציבור לתובעים, כי "לאחר בדיקה בשטח נראה לנו, כי המקום מטופח ומטופל, ואין כל כוונה לעקור את הצמחיה במקום".

על עמדה נחרצת זו חזרה עיריית תל-אביב ביום 11.5.99 וביום 15.4.01.

העתקי מכתבים מאת עיריית תל-אביב מצורפים כנספח "ט".

30. עמדה זו של עיריית תל-אביב, המבוססת היטב מבחינה חוקית, והעולה בקנה אחד גם עם עמדתו של ראש עיריית תל-אביב (נספח 1ז דלעיל), היא העמדה הנכונה והמחייבת, ואין כל מקום שבית המשפט הנכבד יתערב בה.

ההיפך הוא הנכון, על בית המשפט הנכבד ליתן את מלוא הגיבוי להחלטה שקיבלה עיריית תל-אביב כאמור לעיל, העולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי לשמר אתר בעל חשיבות לאומית, ועם החובה של רשות מינהלית לנהוג בסבירות ולשקול את מכלול השיקולים הרלבנטיים.

במיוחד אמורים הדברים בהתחשב בכך, שכלל לא קיימת הצדקה עניינית לפעול נגד הצמחיה, ולא קיימת כל מניעה חוקית או משפטית להותירה במקומה.

31. בהקשר זה יצוין, כי עמדתה של עיריית תל-אביב ביחס לחשיבות גן הזיכרון הינה עקבית ומתמשכת, ויש לתת לה את מלוא הגיבוי.

כך למשל, מאז הקמתו של הגן(!) מסייעת עיריית תל-אביב בייעוץ גנני. ראש העירייה לשעבר, מר שלמה להט, סייע אף הוא כשהתערב אצל חיל השיריון שייקח על עצמו לשקם ולתחזק את קרון הפיקוד.

בנוסף, בשנת 1983 הקימה עיריית תל-אביב קיר מגן בתחתית המצוק, וזאת במיוחד על מנת להגן על גן יצחק שדה מפני התדרדרות המצוק שעליו מצוי הגן, בשל חשיבותו הלאומית וההיסטורית.

דין התביעה להידחות מחמת התיישנות ו/או שיהוי ו/או ויתור

32. אם לא די בנימוקים לגופו של עניין, הרי שדין התביעה להידחות גם מחמת התיישנות ו/או שיהוי ו/או ויתור, באשר העובדות עליהן היא נסמכת, קרי קיומה של הצמחיה, קיימות הרבה למעלה משבע שנים, ולמעשה, עשרות שנים. יודגש, כי מבחינת היקף התפשטותה של הצמחיה בשטח הציבורי לא חל כל שינוי מזה לפחות חמש עשרה שנה (מצב זה הינו סופי, שכן כל השטחים שמסביב מכוסים כיום באספלט).

זאת ועוד: התובעים 1, 2 ו-5 רכשו את בתיהם כאשר הצמחיה היתה במצבה כפי שהוא כיום. התובעים 3 ו-4 התלונו לראשונה על הצמחיה כארבעים שנה(!) לאחר שעברו להתגורר ברחוב זכרון קדושים.

עובדות אלה לא רק שצריכות להביא לדחיית התביעה, אלא שיש בהן גם כדי ללמד, כי המניעים העומדים ביסוד התביעה אינם טהורים, אלא המדובר במניעים זרים ופסולים, שאין לתת להם יד.

תצלום אוויר מיום 1.5.71 ותצלום מיום 9.9.87, המוכיחים כי הצמחיה קיימת במתכונתה הנוכחית כבר עשרות שנים, מצורפים כנספח "י".

33. יתרה מכך, השקעתי מאמצים וכסף בטיפוחה ובשימורה של הצמחיה, מבלי שהתובעים העלו כל טענה כנגדה.

במצב דברים כאמור לוקה התביעה בשיהוי ניכר, שגרם לי לשנות את מצבי לרעה. גם מטעם זה דין התביעה להידחות.

34. לא למותר לציין עוד, כי הימנעותם של התובעים מהעלאת טענות כנגד הצמחיה במשך שנים ארוכות מלמדת גם על ויתור מצידם על כל טענה כנגד הצמחיה, ולפיכך הם מושתקים מלהעלות כיום טענות כנגד הצמחיה.

35. כאן המקום לציין, כי כל התובעים מתגוררים בשכונה (או שהם בעלי בתים בה) מספר שנים, כפי שהם עצמם מעידים, ורק כעת הם מצאו לנכון לפנות לבית המשפט הנכבד. הדברים תמוהים במיוחד ביחס לתובעים 3 ו-4, אשר מתגוררים במקום מאז שנת 1961, מועד בו הצמחיה כבר היתה קיימת!

במצב דברים כאמור ברור אפוא, כי דין התביעה להידחות.

התובעים באים לבית המשפט בידיים לא נקיות

36. נימוק נוסף לדחיית התביעה נעוץ בעובדה, שהתובעים באים לבית המשפט הנכבד בידיים לא נקיות. האמור מתבטא בכך, שהתובעים עצמם משתלטים על שטחי ציבור, לרבות חלקים מהמדרכה.

כך למשל, התובעים 1 ו- 2 השתלטו על שטח ציבורי נרחב בחלקו האחורי של ביתם, סיפחו אותו לשימוש הפרטי בלבד, הציבו סלעים גדולים מסביב, גיננו אותו ובנו בו. כמו כן הציבו התובעים 1-4 ספסלי קבע על המדרכה שבחזית ביתם.

בכל הכבוד הראוי, תביעתו של מי שבא לבית המשפט הנכבד בשם האינטרס הציבורי, שהוא עצמו פוגע בו בריש גלי, דינה להידחות על הסף.

העתקי תצלומים ובהם נראים השטחים עליהם השתלטו התובעים מצורפים כנספח "יא".

37. בנוסף, נהגו התובעים בחוסר תום לב, וניסו לעשות שימוש לרעה בהליכי משפט בכל אחד מאלה:

א. התובעים נמנעו במכוון ובמזיד מלצרף אותי כנתבע, הגם שהם ידעו היטב, כי אני בעל דין נכון ודרוש, העלול להיפגע מקבלת התביעה.

התובעים קיוו בוודאי, שבהעדרי ייקל עליהם לקבל את הסעד המבוקש על ידם, שכן לא יהיה מי שיעמוד בדרכם ויתנגד באופן פעיל ונמרץ לקבלת התובענה, ואף לא יהיה מי שיביא בפני בית המשפט הנכבד את העובדות לאשורן.

ויודגש: לולא החליטה עיריית תל-אביב להגיש נגדי הודעה לצד שלישי, סביר להניח כי לא הייתי יודע אודות ההליך המשפטי, ולא הייתי יכול להביא בפני בית המשפט הנכבד את מלוא העובדות וההנמקות הרלבנטיות. במצב דברים זה, עלולה היתה תוכניתם של התובעים להצליח.

יצוין, כי על פי סיכום עם עיריית תל-אביב, נמנעתי מהגשת בקשה לצו מניעה שיאסור על העירייה לפגוע בצמחיה לאחר שהומצא לי דו"ח פקח מטעמה, וביקשתי להצטרף כנתבע בתיק זה על מנת שאוכל לשטוח את טענותיי בנושא הצמחיה בפני בית המשפט הנכבד.

העתק הסיכום ביני לבין עיריית תל-אביב, וההתכתבות שקדמה לכך, מצורף כנספח "יב".

ב. התובעים העלימו במכוון עובדות מהותיות מכתב התביעה. ואמנם, לא בכדי נמנעו התובעים מלציין, כי הצמחיה נשוא תביעתם מהווה חלק בלתי נפרד מגן הזיכרון לאלוף שדה, שכן אילו נהגו התובעים בהגינות וכמתחייב, היו ברור לבית המשפט הנכבד מעיון בכתב התביעה על פניו, כי תביעתם מסופקת, בלשון המעטה, וכי היא חורגת בהרבה מגדר סכסוך שכנים גרידא.

38. יוצא אפוא, כי תביעתם של התובעים נגועה בפגמים חמורים של אי ניקיון כפיים וחוסר תום לב, המצדיקים אף הם את דחיית תביעתם.

הטעמים האמיתיים שביסוד התביעה, והפגיעות המכוונות בצמחיה

39. על מנת להבהיר לבית המשפט הנכבד את הטעמים האמיתיים שביסוד התביעה, ואת מניעיהם של התובעים בכל הנוגע להגשת התביעה ולפגיעות בצמחיה נשוא התביעה שכנגד, מן הראוי לעמוד בקצרה על ההיסטוריה של היחסים בין הצדדים:

א. יחסי השכנות ביני לבין בני הזוג נסים, המתגוררים בשכונה משנת 1961, היו תמיד תקינים עד לפרוץ הסכסוך הנוכחי בשנת 1999.

ב. גם ביני לבין מר לב, ששכר דירה בשכונה בשנת 1993, היו יחסי שכנות טובים ואפילו ידידותיים עד לשנת 1999. מר לב הירבה לבקר בביתנו, העמדתי לרשותו לעתים קרובות את המדפסת שבביתי, ולבסוף הענקתי לו אותה במתנה. מר לב התייעץ עמי בבחירת שם לספרו ולכלבו, הוא העניק לי תמונה שצילם על מנת שתשמש כשער לחוברת שכתבתי, וכלל צילום שלי על רקע הרחוב בספר שהוא הוציא לאור באוסטריה.

כשהוציא מר לב לאור את ספרו "ושידע לשאול" הוא העניק לי אותו במתנה (בחודש ספטמבר 1998) עם ההקדשה "יורם וזיוה – בידידות רבה – שמעון".

מובן, כי עד שנת 1998 לא שמעתי ממר לב כל טענה בקשר לצמחיה, וכמובן שמר לב לא התנגש בה עם רכבו.

העתק ההקדשה מאת מר לב מצורף כנספח "ג".

ג. בשנת 1998 רכש מר כהן את ביתו, הצמוד לביתי ממזרח, וסמוך לאחר מכן הוא הגיש בקשה להיתר בניה. כמי שהיה פעיל במשך שנים (במסגרת עמותת יפו יפת ימים) בפעילות ציבורית לשמירה על יפו ועל צביונה מפני התופעה הנפוצה והמצערת של בנייה צפופה וגבוהה, הגשתי ביחד עם אשתי ושכנים אחרים התנגדות לבקשתו. מר כהן איים עלי כי יגיב על התנגדותי בחריפות, והוא אכן מימש את איומו.

ההתנגדות שהגשנו מצורפת כנספח "יד1".

מכתביו של מר כהן בעקבות הגשת ההתנגדות מצורפים כנספח "יד2".
החלטת ועדת הערר שקיבלה את התנגדותנו בעיקרה מצורפת כנספח "יד3".

ד. באותה תקופה בערך חל מפנה מוחלט ביחסם של התובעים האחרים אלי.

מר לב, שרכש בשנת 1999 בית ברחוב זכרון קדושים, הגיש בקשה להיתר בניה הדומה לזו שהגיש מר כהן, אך חזר בו ממנה לאחר שתוכניתו של מר כהן לא אושרה (והגיש בקשה מצומצמת בהרבה). נראה, כי הוא שוכנע על ידי מר כהן שפעילותי לשמירת החוק הזיקה גם לו, והחליט לשנות את יחסו כלפי.

מר נסים פנה לעיריית תל-אביב (לראשונה לאחר כמעט 40 שנה!) בדרישה כי אסיר את הצמחיה.

ה. בהמשך, הועלו נגדי טענות שווא שקריות, שהתבססו על דברי כזב שאמר וכתב מר נסים, כאילו בעבר לא היה קיים כלל גן יצחק שדה, ולמעשה אנוכי ואשתי השתלטנו על המקום, שהיה כביכול פתוח למעבר הציבור. התובעים העלו את דבר הדיבה על הכתב והחלו להפיצו לעשרות גורמים במטרה להפקיע את הגן מרשותי, ולהביא למעשה לחיסול האתר.

יצוין, כי מר נסים נאלץ לחזור בו לאחרונה מדבריו, להודות שזכרוננו "הטעה" אותו, ולהתנצל בכתב. נגד האחרים, שסירבו לעשות כן, נאלצתי להגיש לאחרונה תביעת דיבה (ת.א. 38175/03 בבית משפט השלום בתל-אביב).

העתק פנייתו הראשונה של מר נסים מיום 11.1.99 מצורף כנספח "טו1".

העתק מכתב דיבה לדוגמה מיום 26.7.01 מצורף כנספח "טו2".
העתק התנצלותו של מר נסים מיום 16.3.03 מצורף כנספח "טו3".

1. בנוסף להפצת מכתבי הדיבה השקריים, החלו התובעים להתנכל לי, למשפחתי ולגן יצחק שדה. בני הזוג נסים החלו לגדף אותי ואת אשתי בצירוף יריקות, ולא נמנעו גם מלקרוא נגדנו קריאות גנאי רמות בנוכחות אורחים שבאו לסייר בגן יצחק שדה.

בביתי החלו לבקר לפתע, בזה אחר זה וללא כל סיבה נראית לעין, פקחי עירייה בעקבות תלונות "אנונימיות" על בניה המתבצעת כביכול בביתי (לא בניתי דבר מאז שנת 1975), על חריגות בניה כביכול שחרגתי בשנת 1975, על מכוניות שהחניתי ליד ביתי, על פנס המאיר את פתח ביתי בלילה, על השתלטות כביכול על שטחים, ועוד. אני גם היחיד ברחוב שזכה בתקופה זו לשני ביקורים של מודדים מטעם מחלקת הארנונה של העירייה.

העתקי מכתבי תלונה שקיבלתי מאת עיריית תל-אביב במסגרת הליך גילוי מסמכים, כולל מכתב שבו דורשים התובעים שלא לחשוף את תלונותיהם בפני מצורפים כנספח "טז".

2. מר כהן, מר לב ואשתו הגישו לאחרונה תביעה (מופרכת על פניה) נגד עיריית תל-אביב ומינהל מקרקעי ישראל בדרישה להסרת גדרות גן יצחק שדה ולהפיכתו לשטח פתוח. ללמדך, שלא רק את הגדר החיה הם מבקשים להסיר, כי אם המדובר במהלך שמטרתו להביא לכך שיוסרו כל גדרות הגן.

אירועים נוספים מפורטים בסעיף 50 להלן.

ח. במקביל להפצת הדיבה כמתואר לעיל, החלה התנכלות פיסית לגן ולצמחיה, שתואר להלן.

40. זהו אפוא הרקע לפגיעות המכוונות של הנתבעים שכנגד בצמחיה.

41. לאחר מספר איומים שקיבלתי מן התובעים 1-4 כי יעשו דין לעצמם ויחסלו את הצמחיה (ומר נסים אף הכריז שיש לשרוף את הצמחיה), חזיתי בשנת 2001 לראשונה בתדהמה בנתבעים שכנגד, כשהם מתנגשים בכוח בצמחיה באמצעות רכבם מסוג טנדר. פניתי לנתבעים שכנגד, וביקשתי מהם בדרכי נועם, כי יחדלו ממעשיהם.

42. יתר על כן, כתבתי לשני הנתבעים שכנגד, כי אין לי כל עניין בהגשת תלונות נגדם למשטרה, והפצתי בהם כי יתנהגו כבני תרבות ויפסיקו להתנכל לצמחיה. הנתבע שכנגד השיב לי תשובה בוטה ומאיימת, ואילו הנתבעת שכנגד לא טרחה להשיב לי.

העתקי מכתבי מצורפים כנספח "יז1".
העתק מכתב תשובה שקיבלתי מצורף כנספח "יז2".

43. לצערי הרב, כל פניותיי לנתבעים שכנגד לא הועילו, והפגיעות המכוונות בצמחיה נמשכו כמקודם, לעין כל, בגלוי ובהתרסה. לפיכך, נאלצתי בלית ברירה להגיש תלונות למשטרה.

44. זה המקום להדגיש: לא היה לי כל עניין בהגשת התלונות למשטרה, והודעתי למשטרה כי אבטל אותן אם הנתבעים שכנגד יתחייבו להפסיק לפגוע בצמחיה. ואולם, הנתבעים שכנגד סירבו להתחייב, ואילצו אותי לפנות שוב ושוב למשטרה.

45. בעקבות התלונות שהגשתי מצאה משטרת ישראל לנכון להזהיר את הנתבעים שכנגד מספר פעמים, כי יחדלו ממעשיהם.
- אמנם, בשלב מסוים הודע לנתבעים שכנגד, כי התיקים נגדם נסגרו, אך מאוחר יותר התיקים נפתחו מחדש, והנתבעים שכנגד קיבלו הודעה על כך, בצירוף אזהרה חמורה ביותר לבל ימשיכו במעשיהם הפליליים.
- העתקי מכתבי משטרה, כולל אזהרות שקיבלו הנתבעים שכנגד, מצורפים כנספח "יח".
46. לצערי הרב, מלבד אזהרות, לא עשתה המשטרה דבר, ואנו נותרנו חשופים לפגיעות חוזרות ונשנות של הנתבעים שכנגד. לפיכך, לא נותרה לנו כל ברירה זולת הגשת התביעה שכנגד.
47. זה המקום להדגיש, כי אין יסוד לטענות התובעים, כאילו הם "נאלצו" להגיש תביעה להסרת הצמחיה בשל כך שהצמחיה חושפת אותם לתלונות למשטרה.
- עובדה היא, כי דרישות ותלונות בקשר לצמחיה נשלחו לעיריית תל-אביב זמן רב לפני שהגשתי את התלונה הראשונה למשטרה (באמצע שנת 2001), מה שמוכיח שהצמחיה סומנה כמטרה על ידי התובעים ללא כל קשר לפניוטיי למשטרה.
- מכתבו של הנתבע שכנגד לעיריית תל-אביב מיום 7.2.01 מצורף כנספח "יט".
וראו גם נספח טו1 הנ"ל.
48. על פי הנחיית המשטרה, התקנתי מצלמת וידאו נייחת, המופעלת מביתי והחולשת על מרבית השטח בו מצויה הצמחיה. ואמנם, חיש מהר תועדו הנתבעים שכנגד כשהם מתנגשים בצמחיה במכוון.
- לתדהמתי, גם לאחר שהסתבר להם כי מעשיהם הפליליים מתועדים בוידאו, הדבר לא הרתיע את הנתבעים שכנגד כלל וכלל, והם לא חדלו ממעשיהם. לפיכך, נאלצתי להמשיך ולהגיש תלונות למשטרה בצירוף קלטות הוידאו המתעדות את מעשי העבירה.
- בקלטת המצורפת לתצהירי זה, ובה ריכזתי את המקרים שבהם תועדו אירועי ההתנגשות, נראות בבירור התנגשויות של הנתבעים שכנגד בצמחיה מן התאריכים הבאים: 20.8.01, 17.9.01, 9.11.01, 23.11.01, 12.4.02, 13.3.02, 17.3.02, 19.3.02, 6.4.02, 11.4.02, 27.5.02, 31.5.02, 2.6.02, 12.6.02, 7.10.02, 11.10.02, 18.10.02, 20.10.02, 24.10.02, 15.12.02, 19.12.02, 13.3.03, 21.7.03, 7.8.03, 24.8.03 (פעמיים), 16.9.03, 10.9.03, 3.9.03.
- העתק הקלטת מצורף כנספח "כ".
49. בקלטות נראים תחילה הנתבעים שכנגד מבצעים סיבוב ברחבה ללא כל קושי, ומבלי שרכבם אפילו מתקרב לצמחיה. בהמשך נראים הנתבעים שכנגד מבצעים נסיעה לאחור, תוך שהם מקפידים לנסוע עד אשר הפגוש האחורי של רכבם פוגע בצמחיה, וזאת ללא כל צורך.
- יצוין, כי באחד הצילומים הברורים ביותר (מן התאריך 20.8.01) נראה רכבם של הנתבעים שכנגד כשהוא תקוע עמוק בתוך הצמחיה, ואשתי עומדת לפני הרכב ומונעת ממנו לנסוע. צילום זה מתעד התנגשות מכוונת של הנתבעים שכנגד בצמחיה, שנעשה בהתרסה לנגד עיני אשתי, מבלי ידיעה שמותקנת במקום מצלמת וידאו. אשתי חסמה את דרכו של הרכב וקראה לי. כשהגעתי, ביקשה ממני אשתי לצלם את הנעשה, חזרתי הביתה, הפעלתי את מצלמת הוידאו, ויצאתי החוצה עם מצלמת סטילס ללא פילם. מצלמת הוידאו תיעדה את מאמצי הנתבעת שכנגד להסתיר ממצלמת הסטילס את העובדה שהיא ובעלה מחבלים במכוון בצמחיה באמצעות המכונית.

בצילומים אחרים נראה בבירור הטנדר של הנתבעים שכנגד כשהוא תקוע עמוק בתוך הצמחיה.

העתקי תצלומים לדוגמה מתוך קלטת הוידאו מצורפים כנספח "כא".

הנתבעים שכנגד מתנגשים בצמחיה בכוונה

50. זה המקום להתייחס לטענה, כאילו ההתנגשויות בצמחיה הינן "מקריות" ולא מכוונות:

א. טענת סרק זו אינה יכולה לשכנע אף אדם שיצפה בקלטת הוידאו. בקלטת נראים הנתבעים שכנגד בבירור כשהם מתנגשים במכוון בצמחיה, מבלי שיש בכך כל צורך מן ההיבט של תימרון הרכב.

ב. כפי שעולה מצפיה בקלטת, ברצותם מסוגלים הנתבעים שכנגד לבצע ללא קושי סיבוב ברכבם ברחבה רחבת הידיים, וזאת מבלי להתקרב כלל לצמחיה.

ג. טענת הנתבעים שכנגד אבסורדית גם בהתחשב בכך, שעד לפרוץ הסכסוך בין הצדדים, לא קרה מעולם, שמאן דהוא, והנתבעים שכנגד בכלל זה, התנגשו בצמחיה. הכיצד זה אפוא התרחש הפלא, וההתנגשויות החלו דווקא לאחר פרוץ הסכסוך?

ד. ביאושנו כי רב החנינו שתי מכוניות בחזית הצמחיה על מנת למנוע מן הנתבעים שכנגד להרוס אותה כליל. וראה זה פלא: הגם שרדיוס הסיבוב שעמד לרשות הנתבעים שכנגד הוקטן בהרבה עקב המכוניות החונות, הם ביצעו את הסיבוב מבלי שפגעו במכוניות אפילו פעם אחת(!). לעומת זאת, באותם מקרים לא רבים שבהם עמד לרשותם מרחב מרווח בהרבה, הם פגעו בצמחיה כמעט בכל פעם שביצעו את פניית הפרסה...

כמו כן, הנתבעים שכנגד מעולם לא פגעו בעמודים שהציבה העירייה בתוך תחומי הרחבה במרחק ניכר מאבן השפה, הגם שהללו הקטינו מאוד את מרווח התימרון.

ה. הנתבעים שכנגד הוכיחו גם במעשים נוספים כי הם אינם בוחלים בפגיעה פיסית ואחרת בי ובגן יצחק שדה, ולפיכך אין שום סיבה להניח, כי התנכלותם לצמחיה היא "מקרית":

(1) בשיא הסכסוך, בחודש יוני 2001, הורעלה הצמחיה הרעלה מכוונת פעמיים על ידי "יד נעלמה", ובית המשפט הנכבד יסיק בעצמו את המסקנה בדבר זהות העומד מאחורי המעשה. ראו לעניין זה חוות דעתו של האגרונום גיל רוזנברג.

(2) מר לב חתך במגזרי תיל את הגדר של גן יצחק שדה. אני עצמי ראיתי את הגדר החתוכה לאחר שמר לב חזר משם כשמגזרי תיל בידיו (על כך סיפרה לי שכנתי, גב' רחל כהן – ראו תצהירה).

(3) מר לב נוהג להטריד סיורים המגיעים לאתר ההנצחה, ואף מספר למסיירים, כי הגן בו סיירו אינו גנו של יצחק שדה, אלא גן שגידרתי אני עצמי עשרות שנים לאחר מות אבי על מנת להשתלט על שטחי ציבור.

העתקי מכתבים של משתתפים בסיור אודות התנהגות מר לב מצורפים כנספח "כב".

ו. לכל האמור לעיל יש להוסיף, כי מר לב הודיע לי בכתב, כי בכוונתו "למנוע ככל יכולתו השתלטויות נוספות וחסימת מעבר בשטחים ציבוריים" (נספח "יז2")

דלעיל). נראה, כי דבריו לא נותרו על הנייר בלבד, ומר לב, המגדיר את גן יצחק שדה כהשתלטות על שטח ציבורי, כאמור במכתבי הדיבה השקריים שהפיץ, הוציא את איומיו מן הכוח אל הפועל.

51. לא זו אף זו: אופן הנסיעה של הנתבעים שכנגד בהתקרבים לצמחיה, המספר הרב של מקרי ההתנגשות, והתנגדותם העזה והבלתי מוסתרת לצמחיה, גם הם מעידים בבירור על כך, שהפגיעות בצמחיה הן מכוונות ויזומות.

52. לצערי, ההתנגשויות המכוונות בצמחיה נמשכו גם לאחר שפנו הנתבעים שכנגד לבית המשפט הנכבד בתביעה להסיר את הצמחיה, והן נמשכות עד עצם היום הזה.

במעשיהם אלה ניסו ומנסים הנתבעים שכנגד לקבוע "עובדות בשטח" ולעשות דין לעצמם, לגרום למותה של הצמחייה, ובכך ליתר את הדיון המשפטי שהם עצמם יזמו! אם זה אינו חוסר תום לב, איני יודע חוסר תום לב מהו.

53. מעשיהם של הנתבעים שכנגד גורמים לי ולאשתי לעוגמת נפש רבה. הפגיעה הזדונית באתר ההנצחה לזכר אבי, שהינו מפעל חיי המטופח על ידי ועל ידי אשתי במסירות עצומה כבר עשרות שנים, משבשת לחלוטין את שגרת חיינו ואת שלוותנו.

עלי להדגיש, כי אני סובל גם נזק ממון עקב מעשי הנתבעים שכנגד, ובכלל זה: עלויות ההגנה והשמירה על הצמחיה (כולל עלות התקנת ואחזקת מסרטת הוידאו, התקנת והפעלת זרקור לילה, נסיעה במוניות על מנת להותיר את הרכב כהגנה מפני התנגשויות, אובדן ימי עבודה, ועוד), עלויות תיקון הנזקים הנגרמים לצמחיה (תשלום לגן ולאגרונום וכדומה), ועוד.

54. זאת ועוד: לולא העמדתי שתי מכוניות לפני הצמחיה במשך ימים רבים, במטרה שישמשו חומת מגן מפני הפגיעות המכוונות, אין כל ספק כי מספר ההתנגשויות בצמחיה, ועימו מספר המקרים המתועדים והנזק לצמחיה, היה גדול פי כמה וכמה.

55. לדעתי, אין ולא יכול להיות כל צידוק שהוא למעשיהם של הנתבעים שכנגד, שאינם אלא נטילת החוק לידיים, ומעשי ונדליזם וביריונות לשמם, ועל בית המשפט הנכבד לשים קץ לתופעה מבישה ומקוממת זו.

56. יורם שדה הינו שמי, להלן חתימתי ותוכן תצהירי דלעיל אמת.

יורם שדה

הנני מאשר, כי ביום 14.10.03 הופיע בפני, עורך דין גדי בר-און (נושא רישיון עו"ד מס' 17149) מר יורם שדה, נושא ת.ז. 008516734, ואחרי שהזהרתי אותו, כי עליו להצהיר את האמת, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה בפני.

גדי בר-און, עו"ד